

Referat Kompetanseforum Trøndelag 22. januar 2025

Nord universitet, Levanger

Til stede:

NHO: Guro Angel Gimse, LO: Roar Aas, NAV: May Beate Haugan, KS: Annikken Kjær Haraldsen, Nord Universitet: Egil Solli, Aina Hildrum, NTNU: Audun Grøm, VOFO: Kristin Myrmel, HYU: Svein Ove Dyrdal, Trøndelag fylkeskommune: Vegard Iversen, Even Ystgård, Kompetanseforbundet: Oscar Lindø, IKPR: Marit Moe, Thomas Solum Lystad, Sekretariat: Nina Hoseth, Lisbeth Pedersen, KS sentralt: Bjarte Rørmark.

Fraværende: Næringsalliansen, Statsforvalteren i Trøndelag

Velkommen til Nord universitet

Se presentasjon fra Egil Soli

Nord universitet er et flercampusuniversitet med flere læresteder som i stor grad svarer på etterspørselen etter desentrale og fleksible tilbud i distrikt.

Har ca.- 2200 heltidsstudenter. Rekrutterer mye lokalt.

Forskning ved universitetet er i stor vekst.

Endringer som utfordrer:

- mangel på arbeidskraft i regionen, nasjonalt og i hele Europa
- demografiutvikling – kan ikke forvente vekst i antall studenter
- endrede studieformer: ønske og krav om mer fleksibilitet – mer nett og samlingsbaserte studier
- flere som tar etterutdanning og videreutdanning – flere som tar kortere kurs – mer arbeidskrevende for opplæringsinstitusjonene
- endrede økonomiske rammer

Prioriteringer:

- forskning på de fire satsingsområdene, mer ekstern forskningsfinansiering
- mer etter og videreutdanning
- mer internasjonalt samarbeid

Kompetansereform i arbeidslivet v/ utvalgsmedlem Bjarte Rørmark, stabsdirektør i KS

Se presentasjon

NOU 2025:1 Felles ansvar, felles gevinst.

NOUen bærer preg av å være partssammensatt.

Mandat: Arbeidsgiversiden var skeptiske til et utvalg som skulle utrede individuelle rettigheter.

Mandatet ble derfor endret og utvalgets forslag skulle ikke generere kostnader. De utenfor arbeidslivet var ikke del av utvalgets arbeid / mandat.

Utvalget kommer ikke med reformerende forslag, men bærer preg av utbedring av eksisterende ordninger.

Viktig å legge kunnskap til grunn for politikktutforming:

- Partssamarbeid og den norske modellen
- Arbeidslivets behov i fokus, - opptatt av kompetanse som erverves gjennom jobben – mest mulig kompetanseheving mens man er i jobb
- Annerkjennelse av realkompetanse
- Må matche både tilbud og metodikk

Utvalget foreslår 22 tiltak, blant annet å styrke:

- Trepertssamarbeidet
- Kompetansepolitisk råd
- Regionale kompetansefora
- Kompetansebehovsutvalget (KBU)

Regionale kompetansefora – fikk mye skryt i utvalgsarbeidet og omtales som «*et av de viktigste stedene der kompetansepolitikk utformes*». Det vises til Oxfordrapporten, og utviklingspunktene som pekes på der, med blant annet bedre kobling mellom regionale kompetansefora og Kompetansepolitisk råd.

Utvalget foreslår å utvikle en digital kompetanse-plattform på eksisterende ressurser.

Økonomiske støtteordninger

- Størst uenighet i utvalget
- Uoversiktlige, dyrt, - velter over ansvaret på nasjonalt finansiert system

Bedriftsintern opplæring (BIO) foreslås styrket

Kompetanseforum Trøndelag mener at det er åpenbart at ordningen må være regional tilpasset. Ordningen gjelder behovene i den enkelte virksomhet og bør ikke være styrt av utdanningstilbyderne.

Lånekasse for livslang læring

Er et individualisert virkemiddel. Har nå et prøveprosjekt i lånekassen som er ganske dårlig – som bla. er rentebærende under utdanning

Utvalget anbefaler ikke statlig omstillingsstøtte for kompetanse i arbeidslivet eks. lønnsstøtte for opplæring

Utvalget foreslår:

- Å utvide Treperts bransjeprogram for kompetanseutvikling. Nå gjelder kun tre års støtte
- Forsterke Kompetanse pluss
- Forsterke realkompetansevurdering – anbefaler kompetansetest (jfr. Kompetanseforbundet og EUs ønske om å formalisere uformell kompetanse). Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk er avgrensa til formell kompetanse

Hva kan Kompetansereformen i arbeidslivet bety for oss i Trøndelag?

Viktigste punkter med tilhørende kommentarer Kompetanseforum Trøndelag

- Mange gode forslag – mye som understøtter det vi er i gang med i Trøndelag
- Bærer preg av at det er partene som har vært med i NOUen – en svakhet at ikke flere ikke har vært med i arbeidet. Mange dissenser i arbeidet
- Viktig at den regionale friheten ivaretas. Kan være noen sentrale føringer. Finansiering nødvendig for at det skal gjøres mulig. Må være insentiver
- **Kompetansepolitisk råd**
  - o Ved å følge Kompetansepolitisk råd om det skal være et trepartsamarbeid faller det mange ut eks VOFO. Blir snevrere om det ikke skal være bredere
  - o Kompetansepolitisk råd sitt arbeid er lite kjent i dag. Ligger lite dokumentasjon på arbeidet ute på nett. Må være koblinger fra det sentrale til det regionale
- **Regionale kompetansefora styrkes og videreutvikles i alle fylker**
  - o Her bør også fylkespolitikere kobles på de regionale forumene
  - o Kompetansepolitisk råd og regional kompetansefora henger sammen, begge omhandler samarbeid samhandling. Det er viktig med et tett samarbeid for å få en mest mulig lik virkelighetsoppfatning om utfordringsbildet nasjonalt og regionalt
- **Forskning om kompetanseutvikling i arbeidslivet styrkets**
  - o Møteplasser mellom FoUI og næringslivet bør etableres
  - o Forskning og innovasjon viktig – lite spor at dette i rapporten? Eks Draghi rapporten som sier noe om fremtidig behov. Grønn omstilling. Kunnskapsbasert – da må vi ha forskning.
- **Det utvikles en digital kompetanseplattform som skal støtte opp under kompetansereformen**
  - o Nettstedet utdanning.no kan videreutvikles i denne sammenheng
  - o I tillegg kjøres en kampanje via samme nettsted
- **Kompetansekartlegging som verktøy brukes mer for å gi virksomheter en helhetlig oversikt++**
  - o Viktig punkt, men behøves ikke å gjøres så innviklet. Krever først og fremst oppfølging fra virksomhetens ledelse.
- **Realkompetansevurdering** viktig. Trøndelag gjerne pilot her.
- **Bio-ordningen styrkes økonomisk og samordnes på en måte som gir både++**
  - o Viktig ordning
  - o Sentrale rammer for ordningen, med stor regional frihet til å tilpasse virkemiddelet ut fra regionale behov og prioriteringer
  - o Hurtigspor for SMB
  - o For å lette arbeidet for kompetansetilbydere, må de regionale ordningene linkes fra et felles nettsted. Her kan fylkeskommunenes felles søknadsplattform, Regionalforvaltning.no, benyttes
  - o BIO midler viktig. Eks omstilling og Aker. Mulighet til å være målrettet og opp mot et konkret behov
- **Kjennskap til arbeidsmarkedets behov frem i tid.** Er det beskrevet godt nok? Eks behov 10 år frem i tid
- **Bransjeprogram** - Må være kunnskapsbasert. Ut fra behov
  - o Utvide treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling er utheva som et godt tilbud. Her ønskes mer kraft, mer penger og mer tid. Mer modulbaserte og

forutsigbare ordninger (Nå er det tre års ordning, på anbud, nasjonalt finansiert mht utarbeidelse av program og gjennomføring). Vi trenger lokalt opptak

- **Lånekassen for livslang læring**
  - o Ordningen må være tilrettelagt på en slik måte at det imøtekommer bedriftens behov, som da kan utløse delfinansiering fra arbeidsgiver
- **Kompetansepluss styrkes og videreutvikles++**
  - o Ordningen er god, men er belemret med altfor mye rapportering
  - o Det bør legges til rette for at opplæringen i større grad kan tas utenfor arbeidstid
  - o Rettet mer mot integrering
- **Finansieringsordninger:** Gjøre det kjent hvilke ordninger som allerede eksisterer, samtidig er det viktig at det fins ordninger som gir arbeidstaker fri med lønn X antall dager. Mye bra nettbasert, men ofte kombinert med fysiske samlinger
  - o Etter og videreutdanning må bli en del av finansieringsordningen, dette innebærer at rammene også må styrkes
- Arbeidslivet sjøl må legge til rette for kompetanseheving, både praktisk og økonomisk. Plan over år. Plan for utnyttelse av ny kompetanse er en del av dette. Ulikt mellom kommuner og bedrifter, hvor gode er de på strategisk kompetanseutvikling. Kartlegging. **Lokale** kompetanseforum er arenaen her. Både innafor offentlig og privat sektor.
- Arbeidslivets behov – tyngre politisk styring av UH-sektoren. Demografiutfordringer allerede til stede. RSA- ene skal jo ivareta disse innspillene, mer målretta RSA-er? Hvor gode er de?? Ikke alle har fagråd/RSA. Operativt nok?
- Spleiselag for å kunne tilby lokale bedriftstilpassa tilbud. UH og HYU-sektorene skal være distrikts- og lokalt orientert, men dette krever også noe av lokale aktører. Mer samarbeid, mer spleis, lokalt, regionalt og nasjonalt. Spleis kan være økonomisk, organisatorisk. Ikke bare gavepakke, den som mottar dette må også gi noe.

Innspill til bruk av midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene «60 midlene»

Se presentasjon

Studiesentersaken inneholder mye politikk og er krevende – spesielt gjelder dette fordelingsnøkkelen som tas opp politisk. Fylkesdirektøren vil komme med politisk sak om bruk av midlene til kompetanse og arbeidskraft i distriktene.

Signalene om bruk av 60-midlene fra partnerskapet er ikke entydig, men de fleste gav følgende signaler:

- a) Tilskudd til mobilisering til utdanning og kompetanseheving
  - Tre av tre grupper signaliserer at det ikke overføres midler fra post a til b.
  - Det ønskes videre at a-posten kan styrke lokale kompetansefora og samhandling, mer strategisk bruk av kunnskapsgrunnlag og analyse, samt styrking av BIO-ordningen.
- b) Tilskudd til studiesenter
  - Studiesenterordningen må lyses
  - Alle gruppene støtter Trøndelag fylkeskommunes kriterier for vurdering av studiesenter og ønsker en spissing av kriteriene
  - Alle ønsket en spissing i bruk av midlene i tråd med den økonomiske rammen
  - Det ble pekt på kvalitet og tidligere leveranser som viktig for tilskudd til studiesenter

Rullering av handlingsplanen til Kompetansestrategi for Trøndelag

Se presentasjon. Evaluering av nåværende handlingsplan skjer nå. Det vises til spørreundersøkelse før jul. Kompetanseforum ønsker at post må sendes direkte til partene i kompetanseforum, i tillegg til postmottak, for å sikre rask behandling.
Justert handlingsplan skal vedtas høsten 2025.

NAV og NHO om Arbeidskraftsløftet

Se presentasjon

Bakgrunn for satsingen: Stort behov for arbeidskraft og kompetanse

Understøtter Kompetansestrategi for Trøndelag

56 000 utenfor arbeidslivet I Trøndelag

Jobber for å få flere lengre i jobb – av de over 55 år er bare en tredjedel i jobb!

Se kunnskapsgrunnlag både på NAV og [NHOs](#) side

10 tiltak prioriteres:

<p>1.</p> <p>Videreutvikle samhandlingen i Trøndelagsmodellen</p>	<p>2.</p> <p>Partssamarbeid på arbeidsplassen</p>	<p>3.</p> <p>Større vekt på arbeidets betydning for helse</p>	<p>4.</p> <p>Prioritere de unge målgruppene</p>	<p>5.</p> <p>Fokus på rutiner ved oppstart og oppfølging for å øke opplevelse av mestring</p>
<p>6.</p> <p>Konkrete planer for utvikling av intern kompetanse gjennom livsfaser</p>	<p>7.</p> <p>Styrke arbeidsmiljø gjennom Arbeidslivets ABC</p>	<p>8.</p> <p>Senke risiko for rekruttering av folk utenfor arbeidslivet</p>	<p>9.</p> <p>Tett partssamarbeid ved bruk av utenlandsk arbeidskraft</p>	<p>10.</p> <p>Bruke kompetansen til tiltaksleverandører og bemanningsbyråer</p>

Nytt fra partene

LO: Krafttak for næring, - ser på rettferdig omstilling (Det grønne skiftet) – energi og kompetanseutvikling er sentralt. Jobber med at permitteringsregler gir rom for kompetansebygging.

KS: Arbeidsgivermonitoren er aktuell. Film som omhandler kvalifikasjonsprinsippet kommer til høsten – lanseres på Arendalsuka. 10.januar hadde KS møte med kommunalkomiteen om ryddesjau i statlige retningslinjer.

NAV: Arbeidskraftsløftet, Rekrutteringsmesse i Nederland bra med interesse. Bedriftsundersøkelsen kommer i mai

Interkommunale politiske råd

Innherred: Kurs i Strategisk kompetanseplanlegging 11.03. Har jobbet med dette i kompetanseforum – har fått midler til mobilisering – kommer plan før 1. mars. Bidrar til Nord universitets dugnad for å rekruttere flere studenter.

Trøndelag sør-vest: Det er politisk sprengkraft innen kompetanseområdet – ønsker å svare på høringer. Viktig å møte omstillingsbehovene, lokale kompetansefora jobber godt – kan lære av hverandre. Har fått midler fra Statsforvalteren til å jobbe med kvalifisering i regionen.

NHO

Kompetansebarometeret kommer 12. februar. Bedriftene melder at de vil fylle etter kompetanse for sine egne ansatte. Omstilling – Draghi-rapporten har sjokkert oss. Hva vil nå det internasjonale bety? Omstillingsbarometeret (Abelia) ser lenger fram enn Kompetansebarometeret og har fokus på høyere kompetanse. Kommer til høsten.

VOFO

Samskapingskonferanse gjennomført sammen med FK og Levanger kommune. Stort spenn i deltakelse. Samskaping som metode er en metode som også kan brukes i kompetanseforum. Samfunnssikkerhet og beredskap: – opplæringstiltak i mental sivil beredskap. Venter på SSB statistikk som kommer i april. Stor aktivitet i Trøndelag.

TRFK

Samarbeid med Jamtland. Fellesrådet ønsker tettere samarbeid. Skjer mye i Östersundsområdet – interesse for å hente arbeidskraft fra Trøndelag. Må se en større arbeidsmarkedsregion som er utvidet østover.

Møte med Trøndelags stortingsrepresentanter (benkemøte) gjennomføres 3. februar – og studiesenterproblematikk er en av sakene. Samme tematikk tas opp i møte mellom Bygdevekstpilotene og sentrale myndigheter 11.-12. februar.

Integrering: Fylkeskommunen har oppgaver i anmodningsprosessen og gir råd til IMDI. I 2025 er vi anmodet om å ta imot langt færre. Kompetansebehov er sentralt i vurderingene.

Første mars er frist for søking til videregående skoler og det blir interessant å se om det fortsatt blir en videre vridning til yrkesfag.

Kompetanseforbundet – studieforbundene i KS

Samarbeid med Akershus og Østfold fylkeskommuner – ivaretar voksenopplæring på videregående skoles nivå – teoriforberedende.

HYU – venter på stortingsmelding om sektoren. Forventer to søyler innen kompetansesystemet. Må samarbeide mellom den yrkesretta søyla og den akademiske søyla. Statsråden kommer til Orkanger og vil se på samlokalisering mellom ulike aktører. Trøndelag foregangsfylke med møtearenaen: Arena HYU (høyere yrkesfaglig utdanning).

Nord universitet

Det vises til presentasjon om Nord. Universitetet er i omstilling – noe som gjelder omorganisering av studieporteføljen, forskning og økonomi. Universitetet er opptatt av høyere yrkesfaglig utdanning og ønsker å finne en god arbeidsdeling.

Universitetet vil bidra til å spre informasjon om Arbeidskraftsløftet.